

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (MOS) (Druk nr 1630)

L.P.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy	Treść przepisu	Propozycja zmiany	Uzasadnienie/Uwagi
1.	Art. 1 pkt 6 b)	Art. 1 pkt 6 b) 6) w art. 64a: b) dodaje się ust. 10–12 w brzmieniu: (...) 10) informację dotyczącą dotychczasowej realizacji toku studiów i zaliczenia przez niego wymaganych programem studiów zajęć lub grupy zajęć – jeżeli zaświadczenie dotyczy kontynuacji studiów. Art. 1 pkt 9 Art. 106 7. Cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach dołącza do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy wypełniony przez jednostkę prowadzącą studia załącznik zawierający: (...) 9) informację dotyczącą dotychczasowej realizacji toku studiów i zaliczenia przez niego wymaganych programem studiów zajęć lub grupy zajęć – jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia	Doprecyzowanie sformułowania „realizacja toku studiów”.	Załącznik wypełniany przez jednostkę prowadzącą studia w celu uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy na potrzeby kształcenia się na studiach (zmiany do art. 105a) zawiera informacje analogiczne do zaświadczenia jednostki wydawanego na potrzeby uzyskania wizy (zmiany do art. 64a). Wskazano, że załącznik powinien zawierać informacje dotyczące dotychczasowej realizacji toku studiów oraz zaliczenia przez studenta wymaganych programem zajęć lub grup zajęć, jeżeli wniosek dotyczy kontynuacji studiów. W naszej ocenie należy doprecyzować, co dokładnie oznacza „realizacja toku studiów”, ponieważ różne sytuacje życiowe mogą prowadzić do opóźnień w zaliczeniach. Istnieje realne ryzyko niesprawiedliwego potraktowania studentów oraz podejmowania arbitralnych decyzji.

		na pobyt czasowy dotyczy kontynuacji studiów.		
2.	Art. 1 pkt 9	Art. 1 pkt 9 Art. 106a. 1. Cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy jest obowiązany przedstawić ważny dokument podróży. 2. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość.”;	Doprecyzowanie sformułowania „nie ma możliwości jego uzyskania”.	Zwrot „nie ma możliwości uzyskania” jest nieprecyzyjny i będzie prowadził do odmiennych interpretacji i nadużyć. Czy zagrożenie wcieleniem do wojska w kraju objętym wojną można uznać za brak możliwości uzyskania paszportu?
3.	Art. 1 pkt 10	Art. 106c. 1. Wniosek o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy składa się w postaci elektronicznej, za pośrednictwem MOS, przy użyciu formularza, o którym mowa w art. 106 ust. 1, udostępnionego w MOS.	Proponuje się utrzymanie alternatywnego sposobu złożenia wniosku o pobyt czasowy/stały/rezydenta długoterminowego UE i umożliwienie złożenia dokumentów również w formie papierowej.	Zmiana sposobu składania wniosków na elektroniczny wydaje się być słuszną i zgodną z kierunkiem, którego celem jest pełna digitalizacja obsługi administracyjnej. Wątpliwość budzi ryzyko cyfrowego wykluczenia aplikujących, którzy nie posiadają odpowiednich urządzeń bądź umiejętności, pozwalających na elektroniczne złożenie wniosku. Osoby borykające się z trudnościami w dostępie do systemu nie mogłyby także skorzystać ze zwiększonego wsparcia pełnomocnika, projekt bowiem nie przewiduje możliwości założenia odrębnego dla niego profilu i połączenia ze sprawą mocodawcy, a także nie udostępnia możliwości zastąpienia go w złożeniu wniosku. W naszej ocenie rekomendowane jest zatem pozostawienie alternatywnej możliwości złożenia wniosku w postaci papierowej, która adresowana byłaby przede wszystkim do osób mogących podlegać wykluczeniu cyfrowemu. Ponadto wykluczenie całkowicie ścieżki papierowej w sytuacji, kiedy system nie będzie działał poprawnie lub w przypadku awarii (czego nie można wykluczyć) może doprowadzić do utraty prawa cudzoziemca do legalnego pobytu ze względu na niezłożenia wniosku w formie elektronicznej w ostatnim dniu legalnego pobytu. Projektowana elektroniczna procedura złożenia wniosku na pobyt czasowy i pracę zakłada, że:

				1) cudzoziemiec będzie posiadał kwalifikowany podpis elektroniczny, podpis osobisty lub podpis zaufany; 2) osoba upoważniona do podpisania załącznika w imieniu pracodawcy będzie posiadała kwalifikowany podpis elektroniczny, podpis osobisty lub podpis zaufany; 3) cudzoziemiec będzie posiadał właściwe dane kontaktowe osoby (w tym adres email i numer telefonu) upoważnionej do składania podpisów w imieniu pracodawcy); 4) cudzoziemiec będzie posiadał informacje w jaki sposób wypełnić wniosek lub w jaki sposób skorzystać z pomocy oferowanej przez właściwy urząd wojewódzki przy zakładaniu konta i/lub wypełnieniu wniosku; 5) w przypadku nieprawidłowego działania systemu teleinformatycznego systemu cudzoziemiec będzie w stanie odnaleźć i właściwie zastosować informację o usunięciu nieprawidłowości i złożyć wniosek najpóźniej pierwszego dnia roboczego następującego po dniu usunięcia nieprawidłowości. Biorąc pod uwagę, iż powyższe przesłanki muszą być spełnione łącznie skorzystanie z prawa do złożenia wniosku może okazać się niewykonalne lub bardzo trudne. Przykładowo może mieć to miejsce w sytuacji, w której cudzoziemiec będzie ubiegał się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy po raz pierwszy, zaraz po przyjeździe do Polski i nie będzie dysponował jeszcze wymaganymi informacjami czy podpisami elektronicznymi. Art. 105 ust 1 ustawy o Cudzoziemcach wskazuje, iż cudzoziemiec, z wyjątkami określonymi w art. 139l ust. 1 i art. 139t ust. 1, składa wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy osobiście, nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wjazd na terytorium RP również uwarunkowany jest posiadaniem ważnego dokumentu uprawniającego do wjazdu i legalnego pobytu, tak więc w przypadku osób, które w ostatnich dniach legalności pobytu i możliwości wjazdu na terytorium RP skorzystają z prawa wjazdu i pobytu w Polsce będą w bardzo krótkim czasie musiały uzyskać numer pesel, profil zaufany, utworzyć konto MOS i elektronicznie wypełnić wniosek. Dla osób cyfrowo wykluczonych taka przeszkoda może okazać się nierealna do zrealizowania w krótkim terminie. Zachowanie tradycyjnej formy złożenia wniosku (np. za pośrednictwem poczty) będzie odpowiadało możliwości wyboru drogi złożenia podania, wyrażonej w artykule 63 § 1 KPA, zgodnie z którym podania (żądania,
--	--	--	--	---

				wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu.
4.	Art. 1 pkt 10	Art. 1. pkt 10 po art. 106a dodaje się art. 106b–106l w brzmieniu: „(...)” Art. 106c. (...)” 3. W przypadku załączników do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o których mowa w art. 106 ust. 2, 5 i 7, na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej odpowiednio podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy, organizatora stażu, jednostki organizacyjnej, na rzecz której cudzoziemiec ma wykonywać świadczenia jako wolontariusz albo jednostki prowadzącej studia zostanie wysłana wiadomość zawierająca odnośnik umożliwiający wypełnienie tych załączników w MOS. (...)” Art. 106d. 1. Cudzoziemiec, składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, dołącza do niego: 1) wymagane ze względu na deklarowany cel pobytu załączniki, o których mowa w art. 106 ust. 2 i 4–7; 2) aktualną fotografię; 3) odwzorowanie cyfrowe wszystkich stron ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w	Doprecyzowanie przepisu.	Nie jest jasne, na jakim etapie wypełniania formularza wniosku pobytowego na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej będzie wysyłana wiadomość zawierająca odnośnik umożliwiający wypełnienie załączników w MOS. Z jednej strony, wiadomość będzie wysyłana na adres wskazany we wniosku – sugeruje to, że wiadomość będzie wysyłana dopiero po złożeniu wniosku. Z drugiej strony, złożenie załączników będzie warunkiem skutecznego złożenia wniosku – sugeruje to, że wiadomość będzie wysyłana jeszcze przed złożeniem wniosku. Za tą drugą interpretacją przemawia treść uzasadnienia projektu – por. „Po ich wypełnieniu i podpisaniu przez osobę uprawnioną załączniki te będą dołączane do wniosku w MOS, a cudzoziemiec będzie otrzymywał komunikat, że może podpisać wniosek i go wysłać.” Rekomendujemy doprecyzowanie przepisów, tak aby uniknąć powyższych wątpliwości.

		przypadku, o którym mowa w art. 106a ust. 2. (...) 6. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy uznaje się za złożony w przypadku, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki: 1) wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy wraz z załącznikami do tego wniosku został opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym zgodnie z ust. 3 i 4 oraz 2) cudzoziemiec lub osoba, która w imieniu cudzoziemca złożyła wniosek w przypadku, o którym mowa w art. 105 ust. 2, otrzyma urzędowe poświadczenie odbioru wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.”		
5.	Art. 1 pkt 10, art. 1 pkt 27, art. 1 pkt 34	Art. 1 pkt 10: Art. 106f. Wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie tego zezwolenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Określając termin, wojewoda ocenia czas niezbędny do uzyskania przez cudzoziemca określonego dokumentu. W przypadku, o którym mowa w art. 106d ust. 2, wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia oryginałów tych dokumentów. Art. 1 pkt 27: Art. 203f. Wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia dokumentów	Doprecyzowanie przepisów w taki sposób, aby wyeliminować praktyki urzędów wojewódzkich polegające na wskazywaniu w wezwaniu wszystkich dokumentów niezbędnych w celu uzyskania zezwolenia bez weryfikacji dokumentów, które już zostały wcześniej przez cudzoziemca dostarczone.	Istotne jest, aby wniosek oraz załączone do niego dokumenty zostały na etapie formułowania wezwania zweryfikowane przez organ. Obecnie w niektórych urzędach wojewódzkich (w tym szczególnie w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim) stosowana jest praktyka zamieszczania w wezwaniach wszystkich dokumentów wymaganych do procesu pomimo ich wcześniejszego złożenia. Wezwanie powinno dotyczyć konkretnego procesu oraz w przypadku każdego dokumentu zawierać odniesienie do odpowiedniego przepisu ustawy bądź rozporządzenia.

		niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie tego zezwolenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Określając termin, wojewoda ocenia czas niezbędny do uzyskania przez cudzoziemca określonego dokumentu. W przypadku, o którym mowa w art. 203d ust. 2, wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia oryginałów tych dokumentów. Art. 1 pkt 34: Art. 219f. Wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie tego zezwolenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Określając termin, wojewoda ocenia czas niezbędny do uzyskania przez cudzoziemca określonego dokumentu. W przypadku, o którym mowa w art. 219d ust. 2, wojewoda wzywa cudzoziemca do przedłożenia oryginałów tych dokumentów.		
6.	Art. 1 pkt 12 w związku z w art. 106d ust. 6, art. 203d ust. 5 oraz art. 219d ust. 5	w art. 108: a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) wojewoda wydaje cudzoziemcowi zaświadczenie potwierdzające złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;”, (...)	Doprecyzowanie, czy elektroniczne zaświadczenie potwierdzające złożenie wniosku będzie traktowane równoznacznie ze stemplem, o którym mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1 (lub art. 206 ust.	Wprowadzenie automatycznego zaświadczenia o złożeniu wniosku w miejsce stempla w paszporcie jest zdecydowanie pozytywną zmianą. Warto natomiast zwrócić uwagę na fakt, że z obecnego brzmienia projektu wynika, że do otrzymania zaświadczenia będzie potrzebne tylko poprawne złożenie wniosku, które zostało zdefiniowane w art. 106d ust. 6, art. 203d ust. 5 oraz art. 219d ust. 5. Projektodawca za takie przesłanki, które muszą być spełnione łącznie, uznał opatrzenie wniosku (a w przypadku wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy również obowiązkowych

			1 pkt 1) ustawy w aktualnym brzmieniu.	załączników do tego wniosku) kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym oraz otrzymanie przez cudzoziemca lub osobę składającą w jego imieniu wniosek urzędowego poświadczenia odbioru przez wojewodę ww. wniosku. Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 1 (lub art. 206 ust. 1 pkt 1) w aktualnym brzmieniu wojewoda umieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt pod warunkiem, że termin na złożenie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie. Jest to istotne z punktu widzenia pracodawców, dla którego stempel stanowił gwarancję tego, że cudzoziemiec przebywa w Polsce legalnie i jednocześnie niwelowało ryzyko nielegalnego zatrudnienia. Powstają więc wątpliwości czy pracodawca będzie obarczony takim ryzykiem, jeżeli zatrudni cudzoziemca na podstawie zaświadczenia potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt, a następnie okaże się, że warunek określony w art. 108 ust. 1 nie został spełniony.
7.	Art. 1 pkt 12 b)	w art. 108: (...) b) dodaje się ust. 3–10 w brzmieniu: „3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera: 1) imię (imiona), nazwisko, datę urodzenia oraz informację o płci i obywatelstwie cudzoziemca; 2) serię i numer dokumentu podróży cudzoziemca lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca w przypadku, o którym mowa w art. 106a ust. 2; 3) informację, że wniosek o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy został złożony, oraz datę złożenia wniosku; 4) informację o treści ust. 1 pkt 2 i ust. 2; 5) nazwę organu wydającego zaświadczenie;	Kod QR, o którym mowa w art. 108 ust. 3 pkt 9 powinien umożliwiać podmiotom powierzającym pracę sprawdzenie ważności/aktualności elektronicznego zaświadczenia o złożeniu wniosku o zezwolenia na pobyt czasowy po jego zeskanowaniu. Ponadto należy umożliwić wielokrotne generowanie zaświadczenia z systemu.	Ze względu na fakt, że warunkiem legalnego powierzenia pracy cudzoziemcowi jest legalny pobyt w Polsce, jednocześnie pracodawca jest zobowiązany do weryfikacji podstawy do legalnego pobytu, uzasadnionym wydaje się umożliwienie pracodawcy weryfikacji, czy postępowanie ws. udzielenia zezwolenia na pobyt jest w toku. W trakcie oczekiwania na decyzję cudzoziemiec najczęściej nie posiada już ważnego dokumentu pobytowego i jedynym sposobem weryfikacji przez pracodawcę, czy postępowanie jest dalej w toku i nie zostało umorzone, jest pobranie zaświadczenia z systemu. Rozwiązanie to, stosowane między innymi w Wielkiej Brytanii, stanowi efektywną procedurę w zakresie monitorowania i potwierdzania statusu imigracyjnego obywateli krajów Unii Europejskiej, którzy uzyskali status osoby osiedlonej (settled status). Poprzez skorzystanie z rządowego portalu, posiadacze tego statusu są w stanie wygenerować zaświadczenie potwierdzające ich aktualny status imigracyjny. Istnieje również możliwość wielokrotnego generowania tego zaświadczenia w celu aktualizacji informacji. Dodatkowo, istnieje opcja generowania kodu umożliwiającego pracodawcom weryfikację statusu imigracyjnego pracownika poprzez oficjalną stronę rządową.

		6) miejsce i datę wydania zaświadczenia; 7) numer zaświadczenia; 8) podpis pracownika działającego w imieniu wojewody z podaniem imienia i nazwiska; 9) kod QR.		
8.	Art. 1 pkt 10, art. 1 pkt 27, art. 1 pkt 34	Art. 106d ust. 3: 3. Cudzoziemiec, składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy oraz załączniki do tego wniosku, o których mowa w art. 106 ust. 4 i 6, opatruje ten wniosek wraz z załącznikami kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym. (...). Art. 203d ust. 3: 3. Cudzoziemiec, składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, opatruje go kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym. (...) Art. 219d ust. 3: 3. Cudzoziemiec, składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, opatruje go kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym.(...)	Uwzględnienie możliwości złożenia wniosku pobytowego za pośrednictwem MOS, także bez uwierzytelnienia, tj. bez konieczności posiadania kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego.	W planowanych art. 106d ust. 3 , art. 203d ust. 3 oraz art. 219d ust. 3 ustawy o cudzoziemcach jako jedyny sposób uwierzytelniania wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały oraz zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE został przewidziany kwalifikowany podpis elektroniczny lub podpis zaufany. Złożenie jednego z ww. wniosków powoduje przedłużenie prawa cudzoziemca do dalszego legalnego pobytu na terytorium RP. Brak technicznej możliwości złożenia (przesłania) wniosku przez MOS bez użycia np. podpisu zaufanego pozbawiałby cudzoziemców możliwości przedłużenia swojego pobytu w Polsce bez np. wcześniejszej osobistej wizyty w urzędzie w celu potwierdzenia profilu zaufanego. Aktualnie cudzoziemcy nie posiadający podpisu kwalifikowanego lub podpisu zaufanego mają możliwość złożenia wniosku pobytowego choćby w ostatnich godzinach legalnego pobytu w Polsce, poprzez nadanie wniosku Poczta, bez wcześniejszej wizyty w urzędzie. Postulujemy umożliwienie składania ww. wniosków pobytowych za pośrednictwem MOS, również, gdy cudzoziemiec nie posiada podpisu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Niniejszy sposób złożenia wniosku byłby obciążony brakiem formalnym (tj. brakiem podpisu wnioskodawcy) który mógłby zostać uzupełniony przez cudzoziemca na późniejszym etapie postępowania.
9.	Art. 1 pkt 10, art. 1 pkt 27, art. 1 pkt 35, art. 1 pkt 39	Art. 1 pkt 10 Art. 106d 7. Wojewoda jest obowiązany zapewnić cudzoziemcowi pomoc przy składaniu	Zachowanie możliwości skorzystania przez cudzoziemca z pomocy innej niż oferowana przez Wojewodę	Projektowane przepisy zakładają, iż cudzoziemiec będzie mógł skorzystać z pomocy zapewnionej przez Wojewodę zarówno przy założeniu indywidualnego konta, jak również przy wypełnieniu wniosku. Bardzo ważnym aspektem jest również fakt, iż wniosek o pobyt czasowy jak i wnioski o pobyt rezydenta długoterminowego UE czy pobyt stały zawierają w oświadczenia o odpowiedzialności karnej wynikającej z art 233 ustawy z

		wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. Art. 1 pkt 27 Art. 206d 6. Wojewoda jest obowiązany do zapewnienia w lokalu urzędu pomocy przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały. Art. 1 pkt 35 Art. 219d 6. Wojewoda jest obowiązany zapewnić cudzoziemcowi pomoc przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE. Art. 1 pkt 39 Art. 225b 4. Wojewoda jest obowiązany zapewnić cudzoziemcowi pomoc przy zakładaniu konta.		dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, z późn. zm.). Poza rygorem i konsekwencjami określonymi we wspomnianym przepisie cudzoziemcy muszą podpisać, iż są świadomi że złożenie wniosku lub dołączenie dokumentów zawierających nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, a także zeznanie nieprawdy w postępowaniu o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zatajenie prawdy, podrobienie, przerobienie dokumentu w celu użycia go jako autentycznego lub używanie takiego dokumentu jako autentycznego, spowoduje odmowę udzielenia zezwolenia lub jego cofnięcie. Anonimowe wsparcie przy wypełnianiu wniosku obarczone jest brakiem odpowiedzialności, która w przypadku słabej świadomości cudzoziemca lub bariery językowej pomiędzy osobą wspierającą z ramienia Urzędu a cudzoziemcem może spowodować bardzo negatywne skutki dla wnioskującego który to sam podejmuje pełną odpowiedzialność za treść wniosku. W związku z napływem cudzoziemców z całego świata, bariera językowa spowodowane brakiem tłumaczeń wniosku (wniosek jest tylko w 4 językach) oraz nieznajomością języków obcych wśród personelu urzędów wojewódzkich w sposób oczywisty ma wpływ na jakość i poprawność treści jaką cudzoziemcy mogą zawierać we wnioskach. Niestety polityka urzędów wojewódzkich wskazuje jednoznacznie iż większość błędów we wnioskach, nawet oczywistych omyłek jest traktowana jako świadome działanie i kończy się decyzjami odmownymi. Biorąc pod uwagę, iż cudzoziemiec powinien mieć możliwość wyboru instytucji, czy też osoby z której pomocy chce skorzystać oraz fakt, iż możliwości skorzystania z pomocy zapewnionej przez Wojewodę mogą być obarczone pewnymi ograniczeniami związanymi z funkcjonowaniem urzędów wojewódzkich wskazane jest zapewnienie dostępu do przedmiotowego systemu teleinformatycznego osobom działającym na podstawie pełnomocnictwa (np. poprzez funkcjonowanie tzw. profilu pełnomocnika) lub/i możliwości wypełnienia wniosku, by w razie wątpliwości przy jednoczesnym braku chęci lub możliwości skorzystania z pomocy oferowanej przez urzędy wojewódzkie, cudzoziemiec miał prawo przed złożeniem wniosku skonsultować jego treść z np. z adwokatem lub inną osobą, którą upoważnia do reprezentowania go przed Wojewodą. Odpowiadałoby to wyrażonej w art. 32 KPA możliwości działania strony przez pełnomocnika.
--	--	---	--	--

10.	Art. 1 pkt 12 b)	Art. 108 ust 8: 8. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 168 ust. 1 lub art. 168a ust. 1.	Umożliwienie przyjazdu i legalnego pobytu w Polsce członkom rodziny rozdzielonej w trakcie oczekiwania na rozpatrzenie wniosku pobyтового.	Art. 108 ust. 8 ustawy o cudzoziemcach, w brzmieniu wprowadzonym przez projekt, zakłada że w sytuacji złożenia wniosku o pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną przez cudzoziemca, który przebywa w Polsce, w imieniu swoich członków rodziny przebywających za granicą, nie będą wydawane zaświadczenia potwierdzające złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. W praktyce zdarza się, że rodzina dołącza do cudzoziemca w nieco późniejszym okresie (np. po zakończeniu przez dzieci roku szkolnego w kraju pochodzenia). Przyjazd nie będzie możliwy w trakcie postępowania w sprawie zezwoleń na pobyt czasowy, choć z uwagi na długi czas oczekiwania na decyzję w niektórych województwach może to powodować dłuższą rozłąkę z najbliższą rodziną. Art. 108 ustawy o cudzoziemcach w aktualnym brzmieniu umożliwia takim cudzoziemcom kontynuację legalnego pobytu w Polsce w trakcie rozpatrywania wniosku pobyтового. Postuluje się zatem zmianę przepisów w taki sposób, aby członkowie rodziny również mogą przebywać w Polsce do czasu rozpatrzenia ich wniosków pobytowych, jeśli przybędą do Polski legalnie już po złożeniu wniosków pobytowych w ich imieniu.
11.	Art. 1 pkt 10	Art. 106e. ust 1: Art. 106e. 1. W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 106a ust. 2; 2) złożenia odcisków linii papilarnych; 3) złożenia wzoru podpisu.	W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż <u>7 14 dni</u> w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 106a ust. 2;	Proponuje się wydłużenie terminu, w którym cudzoziemiec ubiegający się o zezwolenie na pobyt czasowy, pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE powinien stawić się osobiście w urzędzie. Przepisy nie precyzują, w jakim terminie wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w urzędzie, tym samym ciężko jest przewidzieć, kiedy dokładnie cudzoziemiec otrzyma wezwanie, od momentu otrzymania którego będzie miał jedynie 7 dni na dopełnienie niezbędnych formalności, mających bezpośredni wpływ na postępowanie w sprawie legalizacji jego pobytu w Polsce. Ogranicza to możliwość odbycia podróży służbowych bądź odwiedzin rodziny, szczególnie w przypadku cudzoziemców pochodzących krajów bardziej odległych. Będzie to poważnym utrudnieniem dla sektora transportowego, który z uwagi na poważny niedobór pracowników charakteryzuje się wysokim odsetkiem zatrudnionych obywateli państw trzecich. Proponuje się zatem wydłużenie terminu na przedstawienie ważnego dokumentu podróży, złożenia odcisków linii papilarnych i złożenia wzoru podpisu do 14 dni. Takie brzmienie przepisu byłoby spójne z

			2) złożenia odcisków linii papilarnych; 3) złożenia wzoru podpisu.	artykułami 106f, 203f, 219f i zapewniłoby większą efektywność – cudzoziemiec miałby większe szanse na uzupełnienie wszystkich braków w ramach jednej wizyty, co ograniczałoby konieczność wielokrotnych wizyt cudzoziemców w urzędach. Ponadto, warto zwrócić uwagę na fakt, że mimo elektronizacji postępowania w dalszym ciągu po złożeniu wniosku cudzoziemiec będzie wzywany do osobistego stawiennictwa w urzędzie. Może to negatywnie wpłynąć na czas procedowania spraw pobytowych i nie zminimalizuje obciążenia pracowników pracą. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że identyfikacja tożsamości wnioskodawcy jest niezbędna w celu prowadzenia rozsądnej polityki migracyjnej oraz ze względów bezpieczeństwa. Jednakże w naszej ocenie rekomendowane byłoby rozważenie zróżnicowania terminów osobistego stawiennictwa w urzędzie. Mianowicie, w przypadku pierwszego postępowania pobytowego, obowiązki te mogłyby pozostać w projektowanym kształcie. Z kolei w przypadku kolejnych wniosków pobytowych, weryfikacja tożsamości wnioskującego o pobyt cudzoziemca (przeprowadzana już kolejny raz w związku z kolejnym wnioskiem) mogłaby odbywać się na etapie końcowym postępowania, tj. w trakcie odbioru decyzji pobytowej i karty pobytu. Proponowana zmiana ograniczyłaby liczbę wizyt w urzędzie, co w sposób bezpośredni wpłynęłoby na obciążenie pracowników pracą, a w ślad za tym mogłoby ograniczyć czas pracy nad rozpoznawaniem wniosków.
12.	Art. 1 pkt 27	Art. 203e. ust. 1: Art. 203e. 1. W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 203a ust. 2; 2) złożenia odcisków linii papilarnych; 3) złożenia wzoru podpisu.	W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż <u>7 14 dni</u> w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 203a ust. 2; 2) złożenia odcisków linii papilarnych; 3) złożenia wzoru podpisu	
13.	Art. 1 pkt 34	Art. 219e ust. 1: Art. 219e. 1. W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 219a ust. 3; 2) przedstawienia aktualnego tytułu prawnego do zajmowania lokalu	W toku postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż <u>7 14 dni</u> w celu: 1) przedstawienia ważnego dokumentu podróży lub innego	

		mieszkalnego, w którym cudzoziemiec będzie przebywał; 3) złożenia odcisków linii papilarnych; 4) złożenia wzoru podpisu.	dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 219a ust. 3; 2) przedstawienia tytułu prawnego do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym cudzoziemiec będzie przebywał; 3) złożenia odcisków linii papilarnych; 4) złożenia wzoru podpisu.	
14.	Art. 1 pkt 10	Art. 106e ust. 2: 2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić jednocześnie z wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wezwaniem do uiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy lub wezwaniem, o którym mowa w art. 106f.	Proponuje się dodanie po ust. 2 ust. 3 o następującym brzmieniu: <i>Wezwanie, o którym mowa w ust. 1 powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku.</i>	Zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisów wojewoda wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w celu przedstawienia ważnego dokumentu, złożenia odcisków linii papilarnych, złożenia wzoru podpisu oraz uzupełnienie braków formalnych we wniosku, natomiast brak jest informacji w jakim terminie powinno nastąpić ww. wezwanie. Aktualnie w niektórych województwach dochodzi do sytuacji, w których wojewoda wzywa cudzoziemca do uzupełnienia braków formalnych nawet po roku od dnia złożenia wniosku.
15.	Art. 1 pkt 27	Art. 203e ust. 2: 2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić jednocześnie z wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wezwaniem do uiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt stały lub wezwaniem, o którym mowa w art. 203f.	Proponuje się dodanie po ust. 2 ust. 3 o następującym brzmieniu: <i>Wezwanie, o którym mowa w ust. 1 powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku.</i>	Brak wskazanego terminu wezwania wojewody do uzupełnienia braków formalnych we wniosku może tworzyć sytuację analogiczną do spotykanej obecnie, wobec której czas oczekiwania na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych nie jest niczym ograniczony i nadmiernie przedłuża prowadzone postępowanie. W celu ograniczenia przewlekłości postępowań dot. legalizacji pobytu w Polsce postulujemy o dodanie przepisu, zgodnie z którym wojewoda będzie zobowiązany do wezwania cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w ograniczonym terminie, który wynosiłby 3 miesiące.

16.	Art. 1 pkt 34	Art. 219e ust. 2: 2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić jednocześnie z wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wezwaniem do uiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub wezwaniem, o którym mowa w art. 219f.	Proponuje się dodanie po ust. 2 ust. 3 o następującym brzmieniu: <i>Wezwanie, o którym mowa w ust. 1 powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku.</i>	
17.	Art. 1 pkt 15	w art. 120a: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wniosek o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemiec składa w postaci papierowej na formularzu zawierającym: (...) b) w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „art. 106 ust. 1a” zastępuje się wyrazami „art. 106 ust. 2”, (...) d) w ust. 3 wyrazy „art. 106 ust. 2a i 2b” zastępuje się wyrazami „art. 106f”;	Umożliwienie złożenie wniosku o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w postaci elektronicznej.	Zgodnie z uzasadnieniem zmiany art. 120a mają charakter legislacyjny. Zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu mimo digitalizacji procedury legalizacji pobytu cudzoziemców wniosek o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemiec nadal będzie składał w postaci papierowej. W uzasadnieniu brakuje natomiast informacji nt. celu zachowania tradycyjnego sposobu składania wniosku w przypadku zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Wydaje się, że umożliwienie złożenie ww. wniosku w postaci elektronicznej jest uzasadnione i znacząco usprawni procedurę. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku awansu pracownika cudzoziemskiego wykonanie pracy na nowym stanowisku nie jest możliwe dopóki zezwolenie nie zostanie zmienione przez wojewodę. W celu ograniczenia barier uniemożliwiających sprawne przejście cudzoziemca na wyższe stanowisko wewnątrz przedsiębiorstwa proponuje się umożliwienie złożenia wniosku w trybie art. 120 w formie elektronicznej. Ponadto należy umożliwić zmianę stanowiska cudzoziemca bezpośrednio w dniu złożenia przez cudzoziemca ww. wniosku o zmianę zezwolenia na pobyt i pracę.
18.	Art. 1 pkt 38	Art. 225b. Art. 225b. 1. Indywidualne konto w MOS może założyć: 1) cudzoziemiec; 2) rodzic małoletniego cudzoziemca – dla tego małoletniego cudzoziemca; 3) opiekun cudzoziemca – dla tego cudzoziemca;	Proponuje się dodanie do ust. 1 art. 225b pkt 5: 1. Indywidualne konto w MOS może założyć: 1) cudzoziemiec; 2) rodzic małoletniego cudzoziemca – dla tego małoletniego cudzoziemca;	Przepisy zakładają, że formularze wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy będą musiały być wypełniane i składane osobiście przez cudzoziemca, zaś ew. możliwość korzystania z pomocy osób trzecich na etapie składania wniosków będzie bardzo ograniczona. Po wejściu w życie projektowanych przepisów nie będzie możliwości, aby wniosek pobytowy złożył w imieniu cudzoziemca pełnomocnik. To ograniczenie wg przeważającego poglądu istnieje już na gruncie obecnych przepisów (zważywszy, że obecnie formularz wniosku zawiera wzór podpisu oraz szereg oświadczeń wiedzy składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej).

		4) kurator małoletniego cudzoziemca bez opieki – dla tego małoletniego cudzoziemca bez opieki.	3) opiekun cudzoziemca – dla tego cudzoziemca; 4) kurator małoletniego cudzoziemca bez opieki – dla tego małoletniego cudzoziemca bez opieki; 5) pełnomocnik cudzoziemca.	Proponowane ograniczenia należy ocenić umiarkowanie krytycznie. Proponuje się umożliwienie cudzoziemcom korzystania z pełnomocników do składania wniosków pobytowych. Projektowane przepisy nie umożliwiają aby ktokolwiek inny poza samym cudzoziemcem (z wyjątkami dot. rodziców małoletnich, opiekunów itp.) dokonał choćby samego wypełnienia formularza wniosku pobytowego (tak, by następnie sam cudzoziemiec osobiście podpisał taki uprzednio wypełniony formularz). To ograniczenie należy ocenić bardzo krytycznie. Rekomendujemy dokonanie w projekcie zmian pozwalających na uniknięcie tego ograniczenia. Formularz wniosku będzie wypełniany i składany za pośrednictwem MOS, a indywidualne konta w MOS będą mógł założyć wyłącznie sam cudzoziemiec (oraz rodzice małoletnich, opiekunowie itp.). Do wypełnienia formularza wniosku pobytowego danego cudzoziemca będzie więc w praktyce konieczne uzyskanie dostępu do konta tego cudzoziemca w MOS. Zarazem dostęp do indywidualnego konta cudzoziemca w MOS będzie wymagał uwierzytelnienia zgodnie z metodami wymienionymi w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (czyli przy pomocy kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu osobistego lub podpisu zaufanego). Tym samym, w praktyce aby osoba trzecia mogła przygotować (wypełnić) cudzoziemcowi formularz wniosku pobytowego, to ta osoba trzecia musiałaby posłużyć się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym tego cudzoziemca. Zarówno z prawnego, jak i z praktycznego punktu widzenia umożliwianie osobom trzecim dostępu do własnego kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu osobistego itd. należy zaś ocenić jako bardzo niepożądane. W efekcie, powyższe drugie ograniczenie grozi dwojakimi konsekwencjami: Po pierwsze, grozi tym, że znacznie większa część cudzoziemców wnioskujących o zezwolenia pobytowe będzie zmuszona przygotowywać wnioski pobytowe samodzielnie, bez pomocy osób trzecich (w szczególności podmiotów świadczących taką pomoc profesjonalnie) – może to doprowadzić do zwiększenia liczby wniosków przygotowanych wadliwie i w efekcie zwiększyć obciążenie urzędów i doprowadzić do częstszych negatywnych decyzji. Po drugie, grozi to tym, że niektórzy cudzoziemcy w celu skorzystania z pomocy osób trzecich przy przygotowywaniu swoich
--	--	---	---	---

				wniosków pobytowych będą umożliwiali takim osobom trzecim dostęp do dostępu do własnych kwalifikowanych podpisów elektronicznych, podpisów osobistych itd., co w razie nieuczciwości takich osób trzecich będzie ich narażało na różne poważne nadużycia. W celu uniknięcia powyższego ograniczenia należy rozważyć wprowadzenie jednego z poniższych rozwiązań: 1) Wprowadzenie w MOS osobnych indywidualnych kont dla pełnomocników, z możliwością składania wniosków pobytowych dla indywidualnych cudzoziemców („podłączanych” i „odłączanych” do konta pełnomocnika w porozumieniu z cudzoziemcem) i odbierania w ich imieniu zaświadczeń o złożeniu wniosku przy użyciu konta pełnomocnika, ewentualnie 2) wprowadzenie możliwości przypisywania pełnomocników bezpośrednio do indywidualnych kont cudzoziemców w MOS jako dodatkowych użytkowników, z możliwością udzielania i odbierania im przez cudzoziemca określonych zakresów uprawnień (w szczególności do składania wniosku), 3) Wprowadzenie możliwości zakładania kont indywidualnych w MOS także osobom trzecim wyłącznie w zakresie uzupełniania formularzy wniosków w celu generowania z nich plików z danymi w celu dalszego ich eksportowania, przekazania cudzoziemcom i następnie wykorzystania ich w koncie indywidualnym MOS cudzoziemca w celu opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym. 4) Wprowadzenie innego rozwiązania pozwalającego osobom trzecim na uzupełnianie formularzy wniosków pobytowych w celu generowania z nich plików z danymi w celu dalszego ich eksportowania, przekazania cudzoziemcom i następnie wykorzystania ich w koncie indywidualnym MOS cudzoziemca w celu opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym.
19.	Art. 1 pkt 26	Art. 1. pkt 26 art. 202 i art. 203 otrzymują brzmienie: „Art. 202. 1. Cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały, nie później niż w ostatnim dniu jego	Doprecyzowanie przepisów w zakresie możliwości złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia za granicą.	Projektowana ustawa zachowuje wymóg złożenia wniosku nie później niż w ostatnim dniu legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa nie zmienia też obecnej treści art. 99 ust. 1 pkt 10 ustawy (pobyt za granicą w chwili złożenia wniosku jako podstawa odmowy wszczęcia postępowania).

		legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.		Jednocześnie, ustawa przewiduje techniczną możliwość złożenia wniosku elektronicznie (co w praktyce możliwe jest również z zagranicy). Powyższa praktyczna możliwość rodzi ryzyko zwiększonej liczby wniosków, które będą składane podczas pobytu cudzoziemca za granicą, co może pozostać niewykryte przez długi czas postępowania i prowadzić to prowadzenia postępowań ostatecznie skazanych na odmowę wszczęcia (lub umorzenie). Rekomendujemy rozważyć rozwiązania minimalizujące takie ryzyko.
20.	Art. 1 pkt 47 b)	Art. 1 47) w art. 248: (...) b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Odbiór karty pobytu wydanej cudzoziemcowi będącemu: 1) osobą małoletnią, która ukończyła 6. rok życia do dnia: a) złożenia wniosku o wydanie lub wymianę karty pobytu, b) złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE – w przypadku wydawania z urzędu pierwszej karty pobytu, 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wymaga obecności tej osoby.”,	po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Odbiór karty pobytu wydanej cudzoziemcowi będącemu: 1) osobą małoletnią, która ukończyła 6. rok życia do dnia: a) złożenia wniosku o wydanie lub wymianę karty pobytu, b) złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE – w przypadku wydawania z urzędu pierwszej karty pobytu, 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – wymaga obecności tej osoby.”,	Art. 248 ustawy o cudzoziemcach w dotychczasowym brzmieniu stanowił iż: „W przypadku gdy karta pobytu została wydana cudzoziemcowi, który nie ukończył 13. roku życia do dnia jej odbioru, odbiera tę kartę jego przedstawiciel ustawowy lub kurator.” Obligatoryjne stawiennictwo do odbioru karty pobytu osób małoletnich, które ukończyły 6. rok życia nakłada kolejne wymagania na cudzoziemców oraz organy prowadzące postępowania, a co za tym idzie przyczyni się do wydłużenia okresów trwania postępowań administracyjnych w sprawach o udzielenie zezwoleń na pobyt.